

SOMMARIO

- I nostri prossimi venerdì
- Cattedra di Milano
- 73° Congresso italiano di Esperanto a Rimini
- 90a Universala Kongreso de Esperanto
- 17a Ekumena Kongreso
- Senbrida nia s-ano Montagner
- Denove ĉe milana Festivalo de Unità
- Estrarkunsido
- Tirano e gli amici valtellinesi ci attendono!
- Esperantistoj kunvenos en Verono kai Pisa e Roma
- Klaĉangulo
- Niaj pasintaj vendredojoj
- Notizie dal mondo

Circolo Esperantista Milanese

Via De Predis 9 - 20155 Milano - tel. 347-4262214 (*solo venerdì sera*)
 e-mail: esperantom@infinito.it
 rete: <http://www.infinito.it/utenti/esperantom/>
 C.C.P. 26448209

I NOSTRI PROSSIMI VENERDÌ**ore 21,15***aperti a tutti gli interessati: soci e non soci***Venerdì 16 settembre**

Ritorna il piacevole incontro nella solita pizzeria (prenotarsi in sede o presso Rodari, tel. 02 2364190) alle h.19.30, e poi tutti in sede per

I CONGRESSI DI VILNIUS, RIMINI, PILISCSABA

cioè quello internazionale, quello nazionale e quello cristiano, nei rapporti dei s-ani *Polerani, Rodari, Daminelli* ed altri partecipanti.

Venerdì 23 settembre

Armati di buona volontà e, per ora, di "Pašoj al plena posedo" riecco i cultori dell'utile programma lanciato dal s-ano Ruben Conti

LA LINGVA RONDO**Venerdì 30 settembre****TRAFOLIUMANTE LA ESPERANTISTAN GAZETARON****Venerdì 7 ottobre****LA TRADUKA RONDO**

si rinnova con un programma proposto dal s-ano Ing. Beppe Pranzo

Venerdì 14 ottobre

Dopo la conviviale pizza, in sede **verranno consegnati i diplomi agli allievi promossi** questa estate. Seguirà la proiezione di due film:

VILNIUS STORICA E IMMAGINI DEL CONGRESSO

Prima un film documentario professionale sulla città lituana, i suoi monumenti, ecc. in italiano presentato dalla s-ino *Tiziana De Filippo*.

Poi fatti ed immagini del Congresso Universale fissati dalla cinepresa del nostro presidente *Gianfranco Polerani*.

Venerdì 21 ottobre

Nuova puntata della

LINGVA RONDO

Venerdì 28 ottobre

Oni ludas kaj lernas per

KRUCVORTOJ

Venerdì 4 novembre

Come sempre aperta a tutti la

RIUNIONE DEL CONSIGLIO DIRETTIVO

Venerdì 11 novembre

Programma da definirsi, con incontro in pizzeria e conferenza.

CATTEDRA DI MILANO

Ecco i corsi programmati per l'anno scolastico 2005 – 2006.

Presso la civica Scuola di Lingue oppure in sede:

- **CORSO AVANZATO** al mercoledì dal 26/10 al 7/6h.18.30-20.30 € 50

Presso la sede del Circolo Esperantista Milanese:

- **CORSO ELEMENTARE** al martedì dal 25/10 al 5/6 h. 18.00-19.30 € 50
- **CORSO ELEMENTARE** al martedì dal 25/10 al 5/6 h. 21.00-22.30 € 50
- **CORSO INTERMEDIO** al martedì dal 25/10 al 5/6 h. 19.30-21.00 € 50

Inoltre, secondo le loro programmazioni e senza ulteriori quote di iscrizione:

- **CORSO DI BASE**, una volta alla settimana presso le **UNITRE** di **Milano** - Largo Gallarati Scotti 2 - al martedì h. 16.00-17.00
- **Cesano Maderno** - al lunedì dal 17/10/05h. 15.50-18.30
- **Senago** (data da definire)
- e presso la **Humaniter di Milano** - Via Daverio 7 (data da definire)

La quota di iscrizione, quando prevista, è inclusiva dei libri di testo.

I corsi sono aperti a tutti.

IL 73° CONGRESSO ITALIANO DI ESPERANTO A RIMINI

Spesso è successo che il congresso si perda nella città, specie se grande. Quest'anno si è quasi perso in un buon albergo a carattere balneare, disposto a concedere non più di dieci camere, relegato in una sala con sufficienti posti. Negli ultimi 50 anni, ma probabilmente da sempre, mai un congresso italiano è stato costretto a svolgere tutti i suoi lavori, spesso concomitanti, in un unico spazio. Avvantaggiato ne è stato il solo "Libroservo", anch'esso coabitante. È stato un congresso minimalista nei suoi contenuti interni: oltre ai soliti lavori, nessun programma serale, ed un solo momento culturale in occasione dell'ottima conferenza del prof. Carlo Minnaja. Il numero degli iscritti ha toccato il minimo di 117, ma con l'attenuante che sono mancati parecchi di quelli stimolati anche da motivazioni turistiche perché Rimini, con San Marino, di frequente è già stata meta di convegni e congressi esperantisti, specie religiosi. Sono fuori discussione la buona volontà ed il generoso impegno dei s-ani riminesi e dei coniugi Amadei, ai quali va un sincero ringraziamento perché è più facile criticare che fare. Ma impostazioni e circostanze sono elementi determinanti. In compenso è giusto evidenziare due successi che il congresso ha raccolto all'esterno. Il primo con la cerimonia inaugurale presso la Sala Polivalente della Provincia, con la partecipazione del senatore Bettamio e del sindaco Ravaioli, che ha fatto un intervento non solo di circostanza. Il secondo con la Mostra aperta parecchi giorni nella prestigiosa Sala del Podestà, affacciata sulla centralissima piazza Cavour, con un settore informativo su vari aspetti dell'Esperanto ed il suo movimento, mediante ottimi pannelli realizzati professionalmente da Davide Amadei, e un settore filatelico articolato in tre fasi: una tematica sull'Esperanto dalla collezione del s-ano Bellucci, due di francobolli ed annulli esperantisti raccolti dal s-ano Mario Amadei. Ben visibile e molto visitata. Stranamente è invece andata quasi deserta di pubblico non esperantista la tavola rotonda organizzata a fianco della Mostra. Ovviamente la gente non poteva conoscere l'elevato livello dei conduttori (i prof. Formizzi, Grassini, Minnaja e Pennacchietti), e quindi l'alto contenuto dei loro interventi. Forse si doveva in qualche modo farglielo sapere prima.

La cerimonia inaugurale si è svolta sabato 3 settembre, ospitata dalla patrocinante Provincia, ed è stata condotta dal presidente Grassini,

che ha anche paragonato il nostro movimento ad un fiume carsico, che ha dato prima la parola al presidente del Comitato Organizzatore Luciano Turci, che ha porto il benvenuto e proposto Rimini come sede costante dei congressi italiani, e poi al presidente dell'UEA dott. Corsetti, che ha accennato alla proposta all'Unione Europea per estendere agli altri paesi il riconoscimento di lingua straniera che l'Esperanto gode in Ungheria ed ha aggiunto che si deve però contare sulla base perché i politici arrivano sempre dopo. Abbastanza lungo l'intervento del sindaco Ravaioli, il cui padre era un s-ano, che ha presentato Rimini come una città molto aperta e quindi idonea ad iniziative sinergiche con le nostre. Il sen. Bottamio ha ricordato gli anni '80 a Bruxelles quando l'Esperanto fu accantonato per mancanza di cultura e sotto la spinta di interessi contrari. Dopo il saluto di Nicola Ruggiero a nome dei giovani italiani e del rappresentante degli stranieri presenti, il prof. Formizzi ha svolto il discorso inaugurale allacciandosi al tema del congresso "La comunicazione fonte di progresso". Sempre brillante, ne ha presentato le varie tappe, dal progresso individuale del bambino a quello sociale, legato alla evoluzione della comunicazione linguistica, e all'incontro di civiltà. Ha ricordato Zamenhof con il suo famoso intervento di Boulogne sur Mer, e le sue intuizioni spesso troppo anticipate rispetto ai tempi.

Sabato pomeriggio si è svolta l'assemblea annuale dei soci della FEI secondo il solito schema, che qui è riassunta per sommi capi. Il dott. Broccatelli è stato chiamato a presiederla, con il s-ano Rodari come segretario, mentre per la commissione elettorale sono state nominate le s-ino Esposito M. Rosaria, presidente e Bertozzi Jonne con Leonardo Agata scrutatrici. All'inizio la consegna del Premio Conterno 2004 al Gruppo di Parma, in riconoscimento della sua attività: la Segretaria Generale Brazzabeni dopo aver letto la motivazione, lo ha consegnato alla s-ino Luigia Oberrauch Madella. Poi si è approvato il verbale dell'assemblea precedente e letto la relazione morale, pure essa nei documenti pubblicati sulla rivista. Interventi dei soci Ricagno, Bonomi, Brazzabeni e Polerani sulla citazione delle attività dei soli 13 gruppi che hanno mandato una relazione annuale. Secondo il s-ano Clerici si potrebbe stavolta rimediare, se ne arrivano ancora, con una pagina sulla rivista. Poi il dott. Polerani ha brevemente illustrato i punti salienti della relazione finanziaria e dato chiarimenti a

richiesta. Il dott. Grassini ha sottolineato il positivo risultato della vendita del vino natalizio. Dopo la lettura della favorevole relazione del Consiglio dei revisori, sulle stesse sono seguiti gli interventi di Brustolin, di Corsetti e Pinori sul materiale informativo realizzato, di Montagner sui rapporti con le altre associazioni, di Argentino su alcune loro iniziative, di Oberrauch, Polerani e Lipari per chiarimenti sul bilancio. Al punto 4 dell'o.d.g. Il presidente Broccatelli ha presentato i nuovi candidati al Consiglio Nazionale per poi dichiarare aperto il seggio elettorale. Sulle attività future sono intervenuti l'ing. Clerici, auspicando un futuro utilizzo dei manifesti fatti per la Mostra di Rimini da parte dei Gruppi, di Lipari sul programma celebrativo a Roma per il centenario del Gruppo, di Agostini su quello di Bologna, di Montagner per rilanciare il Pasporta Servo ed Amadei per la rete dei delegati, di Grassini per una maggior visibilità esterna e che ha comunicato un secondo ciclo del Premio Zamenhof impostato in modo similare, di Ricagno su un vocabolario multietnico per extracomunitari ed una conferenza programmata all'Università di Pavia, di Reina e Polerani per rilanciare il nuovo statuto da farsi. Quest'ultimo ha pure ricordato che l'attuale segretaria presso la sede di Milano lascia l'incarico a fine 2006 e bisogna trovare in tempo una soluzione sostitutiva. Lo stesso Reina con Zanoner, Franzoni, Lipari e Clerici hanno espresso opinioni o suggerimenti sulla proposta di legge presentata in Parlamento. Al punto 7 dell'o.d.g., sulle quote, il presidente Grassini ha riferito che il Consiglio Nazionale è propenso a non variarle. Messa subito ai voti la proposta è stata approvata all'unanimità. Infine il s-ano Amadei ha rilanciato la realizzazione di un "Biografie leksikono de italaj esperantistoj" come quello già fatto dai croati.

Tra gli altri programmi una particolare citazione per il convegno generale, seguito poi da quello del comitato preposto, sul Congresso Universale di Firenze 2006. I s-ani Grassini, Mastermann, Pinori, De Giorgi, Giommoni, Lipari ed altri hanno illustrato quanto si sta facendo e quanto c'è da fare, sensibilizzando tutti sulla necessità che ognuno di noi contribuisca attivamente nei lavori. Sono tanti ed ognuno può trovare quello a lui più congeniale. Ma è doveroso dare il proprio aiuto. Il primo passo, ma solo il primo, è quello di iscriversi ad esso, dando un sostegno finanziario e di immagine.

Un altro convegno è stato l'incontro dei rappresentanti dei gruppi dove il presidente ha illustrato le iniziative fatte e quelle in cantiere per procurarsi mezzi finanziari, compresi quelli per il prossimo Premio Zamenhof triennale. Con pareri discordi si è pure discusso sull'utilità di ricorrere all'aiuto per un anno di un volontario fornito dal Servizio Civile. Per ora si soprassederà in attesa di approfondire.

L'unico momento culturalmente valido è stata la conferenza del prof. Carlo Minnaja che, presentato dal prof. Pennacchietti, con la sua nota competenza ha trattato la progressiva nascita dei vari componenti che formano il Fundamento, le sue caratteristiche e la sua intoccabilità.

Infine una citazione per i convegni dell'ILEI, della IABE e del KIREK, che hanno discusso le loro problematiche, e per l'assemblea dell'Istituto Italiano di Esperanto che ha rinnovato le cariche e discusso la propria attività in modo un po' rimediato e anarcoide, in sintonia con il suo Direttore.

La cerimonia della chiusura si è svolta secondo il collaudato schema. Notevole l'intervento finale dell'ing. Clerici sull'errata convinzione di molti che l'inglese è irreversibile e sul dovere morale di lavorare per Firenze. Si è pure comunicato che il nuovo Consiglio Nazionale (tutti eletti, e vi sono entrati quattro milanesi con buoni voti), si era riunito ed ha nominato il Consiglio Direttivo nelle persone del dott. Grassini, presidente, dell'ing. Clerici, vicepresidente, dei s-ani Denti, Menghini, Montagner, Brazzaben e Polerani. Questi ultimi due quasi certamente saranno il Segretario Generale ed il Cassiere, ma la formalità vuole che la nomina avvenga alla loro prossima riunione.

Per finire è giusto ricordare un veramente ottimo banchetto e le due escursioni. La prima a San Marino, dove una delegazione di esperantisti è stata affabilmente ricevuta da Primo Capitano Reggente Fausta Simona Morganti, e poi tutti ad un caloroso incontro con la nota s-ino Marina Michelotti nella sua casa museo. La seconda invece a visitare le storiche bellezze di Ravenna con l'esauriente e competente guida dell'inossidabile s-ano Stefano Bagnoli.

90a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

Danke al la iniciato de nia amiko d-ro Aldo Foà sep milanaj esperantistoj akceptis sian proponon kune vojaĝi aviadile al Latvio kaj poste atingi per buso Vilniuson (la ĉefurbon de Litovio), kie ekde la

23-an de julio estis programita la 90-a Universala Kongreso. La vojaĝo bone organizita de la vojaĝ-organizo de nia amiko, permesis al ni dum du tagoj viziti Rigan (la ĉefurbon de Latvio) kaj ĉirkauaĵojn, partopreninte interalie en kelkaj kunvenoj de la 41-aj Baltiaj Esperanto-Tagoj (programitaj de la 15-a ĝis la 21-a de julio).

Post la preterpaso de la landlimo ni eniris en Litovio kie, post la vizito de la fama Monteto de Krucoj, ni atingis la urbon Klaipeda-n: estis laŭ mi tre interesa la vojaĝo al la urbo Nida, atingita trairente la Nacian Parkon laŭlonge la 100-km-longa strato (maldekstre la Balta Maro), kiu atingas suden, tra sablaj dunoj kaj krom la landlimo, la rusan enklavon de Kaliningrad. Post la vizitoj de la urboj Palanga (Muzeo de sukcento en la Botanika Parko), Kaūnas (antaŭa ĉefurbo de Litovio) kaj Trakaj (kun la fama kastelo) ni atingis la ĉefan kongresejon lokita en la unua etaĝo de la hotelo Reval en Vilnius, kie okazis la interkona vespero. Alia kongresejo, kie okazis preskaŭ ĉiuj artaj aranĝoj, estis la Kongrespalaco, malproksima 20 minutojn piede. La solena inaŭguro, la solena fermo kaj la internacia vespero okazis en la Zamenhofa salono lokita en la palaco Vilnius Siemens Arena.

Dum la solena inaŭguro de la Kongreso la prezidanto de Universala Esperanto-Asocio d-ro Renato Corsetti prezentis la ĉeestantajn litovajn aŭtoritatojn inter kiuj la urbestrion de Vilnius s-ro Arturas Zuokas, la estraranojn de la Asocio, la reprezentantojn de la Akademio de Esperanto kaj de Tejo. Ne ĉeestis la Prezidento de la Litova Respubliko, kies mesaĝo estis legita al la ĉeestantoj, kiuj male aŭdis la voĉon de Zalesky Zamenhof (nepo de la aŭtoro de la lingvo), kiu legis sian belan mesaĝon. La ĉeestantoj aŭdis ankaŭ la mesaĝon senditan de la ĝenerala direktoro de Unesco Koichiro Matsura.

La kongresan temon "Universalaj Kongresoj: 100 jaroj de interkultura komunikado" prezentis la reĝisoro Ulrich Lins: tiu temo estis poste traktita dimanĉon, mardon kaj ĵaŭdon. Dum la kongreso okazis tri kursetoj de la Akademio Internacia de la Scienco, kiuj konsistis el tri prelegoj: unua enkonduka kaj du daŭrigaj en kiuj la prelegantoj pli vaste prezentis la temon. Estis organizitaj ankaŭ internaciaj ekzamenoj kaj oratora konkurso. Vendredon Detlev Blanke gvidis la esperantologian konferencon ne nur pri pure lingvaj temoj sed ankaŭ pri historiaj kaj sciencmetodologiaj problemoj.

La komitato de UEA kunvenis sabaton la 23-an kaj vendredon la 29-an de julio: en tiaj kunvenoj estis interalie deciditaj la elekton de ok

honoraj membroj (inter kiuj la itala Pastro Duilio Magnani) kaj la aliĝon al UEA de la Esperanta Asocio de Niĝerio kaj de la Irana Esperanta Asocio; novaj kunlaborantaj asocioj de UEA estis elektitaj la Popolariga Asocio Oomoto kaj la Universala Humana Asocio.

Dimanĉon posttagmeze en la preĝejo de la Sanktoj Johanoj (la plej alta en Vilnius kaj proksima al la Katedralo) okazis la Ekumena Diservo.

London matene en kvar salonoj okazis la kunvenoj pri la "kleriga lundo", dum kiuj la ĉeestantoj diskutis pri la lingvo, ĝia historio, la kongresa lando, novaj metodoj de informado, kiel organizi kongresojn, k.t.p. Dum la semajno okazis, kiel kutime, pluraj aliaj kunvenoj, paroladoj, diskutoj laŭ diversaj fakoj kaj dum preskaŭ ĉiuj vesperoj la kongresanoj ĝuis distrajn spektaklojn. La ĉeestantoj rajtis viziti en granda salono la libroservon kie UEA eksposicis 15 tunojn da libroj. Ĉiutage aperis la "Vilna sonoro", t.e. la kongresa kuriero kun la ĉefaj utilaj informoj kaj eventualaj ŝanĝoj en la kongresa programo. Dum la solena fermo, sabaton, post la ĉeesto de multenombraj knaboj partoprenintaj aliloke en kongreseto, la esperantistoj aplaŭdis la kongresan rezolucion per kiu, interalie, ili estis informitaj ke partoprenis en la Kongreso 2344 esperantistoj alvenintaj el 67 landoj. En la podio estis ankaŭ la itala ambasadoro, kiu salutis la kongresanojn kun finaj esperantaj vortoj kaj poste ricevis de la Vilniusa urbestro la kongresan flagon por la venonta Universala Kongreso okazonta en Florenco.

La prezidanto de UEA d-ro Corsetti dankis kaj gratulis la Lokan Kongresan Komitaton (28 membrojn helpatajn de preskaŭ 100 kunlaborantoj) pro la bone funkcianta organizo.

Gianfranco Polerani

17.a EKUMENA KONGRESO

De sabato 16.a ĝis sabato 23.a de Julio, okazis en Piliscsaba (Hungario) la 17.a Ekumena Kongreso, kiu estis samtempe la 58.a kongreso de IKUE (Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista) kaj la 55.a de KELI (Kristana Esperantista Ligo Internacia). Aliĝis 120 personoj, sed partoprenis nur preskaŭ unu cento da alvenintoj el dek kvin landoj; la italoj estis naŭ el kiuj du milananoj: Gianni Conti kaj Giovanni Daminelli.

Piliscsaba situas preskaŭ 25 kilometrojn nordokcidente de Budapeŝto kaj la kongresejo estis ĉe la kampuso de la Katolika Universitato en

bela arbara regiono inter verdaj montetoj. Tre komforta trajno kunligas la lokon al Budapeŝto. La temo de la kongreso estis "Por libereco Kristo nin liberigis" (el la letero de S. Paŭlo al la Galatoj). Kiel kutime, krom la momentoj de komuna preĝado kaj de prelegoj pri la fiksita temo, estis tempo ankaŭ por la turisma agado. La unua turisma momento okazis dimanĉon posttagmeze per piedrondiro de la Katolika Universitato. Ĝi estis konstruata ekde 1993, tuj post kiam la rusaj trupoj malokupigis tiun landon. La konstruajoj estas verko de fama hungara arkitekto (Imre Makovecz), kiu pretigis tre artajn, interesajn kaj kuriozajn konstruajojn, kiuj donis al la artisto internacian famon. Mardon posttagmeze ni veturnis al Esztergom kiu estis la ĉefurbo de la lando de la IX jarcento ĝis la mongola invado en la XIII jarcento; nun ĝi estas sidejo de la katolika primaso de Hungario. Tie ni vizitis la katedralon de S. Adalberto (kiu estas la plej granda preĝejo en Hungario) kaj la Kristanan Muzeon kiu entenas belegajn artaĵojn, precipe pentraĵojn. Libervole, de tie, oni povis piediri al la apuda Slovakio, transirante la Danubon per la jus rekonstruita ponto. Merkredon ni havis la tuttagan ekskurson al Budapeŝto. Unue ni vizitis la antikvan preĝejon de S. Mattia (XIII-XV jc.) kiu lokiĝas sur altaĵo de kiu eblas miri grandan panoramon de la urbo. Tie oni celebris S.an Meson, poste ni malsupreniris al la aliflanka Danuba bordo por viziti la Parlamenton. Posttagmeze oni veturnigis nin al al "Hősök Tere" (Placo de la Herooj) kie estas la *Monumento de la Jarmilo* kun la tombo de la *Nekonata Soldato*. De tie ni libervole povis viziti la apudajn muzeojn kaj la malantaŭan grandan parkon.

La vetero estis ĉiam bona kaj agrabla, la etoso amikeca, kiel kutime. Oni anoncis ke la venontan jaron la 59.a kongreso de IKUE okazos en Velehrad (Ĉeĥio) dum la periodo 8-15.a de Julio.

Giovanni Daminelli

SENBRIDA NIA S-ANO MONTAGNER

Instigita de siaj esperantistaj idealoj kunligitaj kun tiuj pacemaj, nia klubano travivis vere intensan someron. Jam iniciatinto, kiel konate, de pli multnombra ĉeesto da esperantistoj en la "Maršo por Paco" al Assisi, li trovis en la manifestacioj de Media Ligo (t.e. Legambiente) taŭgajn okazojn por konigi Esperanto'n. Do, jen li en tiu de "Porpacaj Kasteloj", de la 7a ĝis la 10a de julio ĉe kvar kasteloj en Lunigiana. Li

kun aliaj s-anoj dejoris en Borgo de Ponticello apud Pontremoli por disdoni, kun prezenta materialo sur la tablo, flugfoliojn kaj informojn. Kun Luca Della Maddalena, li jese respondis al la invito de mediaktivulo kaj s-ano Curnis, organizanto la 17an de julio detiu de "Alta Valsassina", kie ili troviĝis ĉirkaŭtaj de multnombraj junuloj el pluraj naciecoj. Kaj fine dum sep tagoj, danke al la gastigemo de la konata s-ano Pier Vittorio Orlandini, li kunlaboris kun la aliaj konigi Esperanton ĉe la esperantista montro-tablo akirita de FEI okaze dela Festo de Media Ligo en Rispescia, apud Grosseto, de la 5a ĝis la 15a de aŭgusto. Ĉar ĝi estis naciskala festo kaj en loko por ferioj, ankaŭ multnombraj estis, inter la scivolemuloj kontaktitaj, la lombardoj, al kiuj oni disdonis ne nur la adresojn Internet kaj de FEI sed ankaŭ la nian en Milano kun la koncernaj informoj pri la eblecoj lerni ĉi tie Esperanton.

DENOVE ĉE MILANA FESTIVALO DE UNITÀ

Ciuj okazoj estas utilaj por propagandi Esperanton kaj sekve oni ne perdis la eblecon ĉeesti denove en tiu ĉi festivalo, ĉijare eĉ je nacia nivelo. Nia s-ano Montagner prizorgis la intertraktadon kaj akiris lastmomente la permeson pri nia senpaga partopreno. Li dejoris dum la unuaj tagoj iomete helpata de Gianni Conti, sed la ĉefa kolono de la aŭgusta komenco ĝis la septembra fermo estis nia lerta amiko Gianfranco Giorgi, kiu preskaŭ ĉiuvespere estis ĉe nia malgranda tablo por doni klarigojn kaj informan materialon. Ne tro taŭga lokado en subĉielo herbejo, ne nur dum pluvado sed ankaŭ poste, malhelpis la alvenon de la malmultaj vizitantoj. Sed kutime ili estis multnombraj precipe dum la semajnfinoj kaj montris interesigon. Inter ili pluraj junuloj. Do, tre pozitiva rezulato kiun ni ŝuldas al niaj agemaj s-anoj.

ESTRARKUNSIDO

Okaze de la lasta kunsido antaŭ la libertempoj oni konstatis la tre bonan rezulton de la jus okazinta milana interregiona kunveno. Poste s-ano Montagner informis pri la estontaj iniciatoj en kiuj li intencas partopreni: precipe en la du aranĝoj prizorgataj de "Lega Ambiente" kaj en Valsassina julie kaj en Pescia aŭguste. Kiel kontribuon por la starigo de informa tablo pri Esperanto, oni liveros al nia dejoranto iom da flugfolioj de CEM kaj de FEI. Li prizorgos ankaŭ la ĉeeston de

esperantistoj en la septembra Marŝo por Paco de Perugia al Asizo, laŭ la instig-letero de nia prezidanto Grassini, kiun oni legis, kun videblaj tolostrioj aŭ similaĵoj. Nenia oficiala respondo al li ĝis nun pri la asigno al nia klubo de senpaga informa spaco ĉe la estonta nacia Festivalo de Unità, sed eble ĝi estos favora. Oni esperas havi la necesan tempon por organizi ĉion bone kaj oni substrekis la nepran neceson havi la eblecon meti en sekuran lokon nian materialon kiam ni malceestos. Oni donis la taskon al s-anoj Gianni Conti kaj Montagner aranĝi lokinspektadon al la iama kromdomo de Instituto Pini en strato Ippocrate por kontroli ĉu ĝi estas taŭga kaj ebla por tie organizi la venontjaran feston de la centjariĝo de CEM. Poste oni debatis pri la aŭtunaj kursoj, kiuj okazos ĉe komunuma lernejo (jam sendita la peto), en nia sidejo kaj kie ili estus necese. La kutima problemo estas kiel ilin propagandi. Krom la ne tro fruktodonaj flugfolioj, ĉijare oni klopodos trovi instruistojn, ankaŭ ne esperantistajn, pretaj kunlabori proponante rekte al siaj lernejestroj de superaj mezlernejoj senpagajn kursojn, laŭ la sugesto de nia nacia sekretariino. Krome oni sendos komunikon al ĵurnalero Vivimilano kaj al aliaj. D-ro Polerani sugestis investi niajn klubajn sparojn per poštaj fondusoj. Oni kontrolos ĉu tio eblas.

E. R.

TIRANO E GLI AMICI VALTELLINESI CI ATTENDONO!

Domenica 23 ottobre il 6° Incontro Esperantista

Anche quest'anno gli amici esperantisti sondriesi organizzano l'ormai tradizionale incontro approntando un programma come sempre molto interessante. La sua impostazione è quella ben collaudata ma la meta è ancora una novità. Ecco il programma dettagliato:

ore 10.50 Incontro dei partecipanti alla stazione (da Milano ore 8.15)

ore 11.10 Visita alla fabbrica di grappa "Schenatti-Della Morte"

ore 12.30 Pranzo conviviale al "Ristorante ai portici" con menù tipico valtellinese: bresaola carpacciata, bis di risotto e pizzoccheri al vino "sforzato", arrosto ai funghi, patate al forno, verdura al burro, dessert, vino, acqua e caffè.

ore 15.00 Visita guidata al Palazzo seicentesco della nobile famiglia Salis, e successiva visita alle storiche cantine dell'omonima Azienda Vinicola dei conti Salis (con degustazione di due vini con spuntino: pane di segale, formaggio ed altro).

ore 17.45 Partenza per Milano P.G. (con arrivo alle ore 20.28)

Quota di partecipazione: € 25 onnicomprensiva.

-Il viaggio in treno è per comodità consigliabile in alternativa all'auto.

-Per chi volesse pernottare il sabato sera a Tirano, si segnala l'Hotel Bernina, tre stelle, in p.zale Stazione, tel. 0342 701302.

Organizzatore: Circolo Esperanto di Sondrio, c/o Bracchi, Via Piazzi 52, 23100 Sondrio.tel./fax0342 213242

Adesioni: direttamente entro giovedì 20 ottobre. Il Circolo Esperantista Milanese organizza come sempre una comune carovana: contattare tempestivamente i s-ani Gianni Conti ed Ermigi Rodari.

Tirano sorge a 450 m. alla confluenza della Val Poschiavo (Cantone dei Grigioni), al centro della comunicazione con Alta e Bassa Valtellina, Valcamonica e Trentino Circondato dalle belle Alpi Orobie e Retiche, da boschi, frutteti e vigneti. Ricca di palazzi nobili ed antica capitale del Contado della media Valtellina.

ESPERANTISTOJ KUNVENOS EN VERONO.....

La tradicia jara renkontigo de esperantistoj en la sidejo de Fervojista Postlaboro okazos la 13an de novembro ĉe "La Pineta" en strato Camuzzoni 1, kiu situas 300 metrojn de la stacidomo. Oni ĝin malfermos je la 9.30 horo sed la oficiala malfermo okazos je la 10.00h. La prelegantoj estos la d-roj Bolognesi Romano, Bonomi Paolo, Bonora Franco, Boschin Serio. Poste intervenoj sekvos. Je tre favoraj prezoj la tagmanĝo en surloka restoracio.

La milananoj kiuj intencas partopreni bonvolu informi nian CEM.

.....KAJ PISA.....

Lunedì 10 ottobre il Gruppo locale, con il patrocinio del Comune e della Provincia organizzerà un convegno celebrativo per il centenario del 1° Congresso Universale di Esperanto presso l'Auditorium del Centro Maccarone, in via S. Pellico (vicino alla Stazione FF.SS.). Relatore del convegno il dott. Renato Corsetti, presidente dell'UEA. Dopo il pranzo conviviale, nel pomeriggio visita al Parco di S. Rossore e Villa Presidenziale. Quota di € 24 onnicomprensiva.

.....E ROMA

dove dall'8 al 10 dicembre il Centro esperantista Luigi Minnaja organizzerà un eccezionale programma per festeggiare i 100 anni del Gruppo. Prevista una cerimonia ufficiale in Campidoglio, un

seminario linguistico, un omaggio ai pionieri al Verano, una serata musicale ed altro ancora. Pensione completa in hotel a 60 euro. Il programma dettagliato sul prossimo bollettino. Intanto prendiamone nota e mettiamo in programma la partecipazione.

KLAĈANGULO

Iun varmegon tagon de julio jen en nia interreta listo propono: trovi 11 s-anojn por futbala teamo kaj defii tiun de la parlamentanoj aŭ de la kantistoj. Kiel okazis inter tiuj de Morandi kaj de Schumacher, aŭ aliaj famuloj, en granda stadiono senpage disponigita, kun miloj kaj miloj da ĉeestantoj, por kolekti monon por ekzemple helpi malsatajn infanojn en Afriko. Ĉifoje la teamo de Fini aŭ alia famulo kontraŭ tiu de Montagner por la malsato de internacia lingvo en la mondo. Tuj oni malkovris ludantojn, ofte nenion sciantajn, kaj la eblecon engaĝi ulojn ekster la Esperanta Komunumo... Do, ĉio en ordo. Konvinki la parlamentanojn, kontakti lokajn aŭtoritatojn pri permesoj, k.t.p., havi spektantoj, organizi la tuton... Jes, kelkajn problemojn oni povus renkonti, sed eble oni imagis ke la tempo forigu ilin!

Fakte post iom da tempo ĉio malaperis retropaŝante al hipoteza matĉo en Rimini kontraŭ teamo prizorgita de Don Magnani, pensiulo eĉ sen la junuloj de itallingva "oratorio". Poste oni fermis ĉion per propono nur debati la temon, sed ĉiam en Rimini. Dumkongrese nur silento...

Verdire ne nur la tempo sed ankaŭ la vetero helpis, ĉar la tro alta temperaturo ne daŭris longe.

Krom Sudoku, ĉisomere por la esperantistoj la tempopasigilo estis ankaŭ la futbalaj revoj. Ĝia titolo en reto estis "someraj ideoj" (sic!!).

NIAJ PASINTAJ VENDREDOJ

Antaŭ la fermo de nia sidejo pro libertempaj kialoj, julie okazis, krom la estrarkunsido, nur la anoncita programo de nia s-ano Gianni Conti, la 8an de tiu monato. Ĉijare lia imagpovo interesigis pri etruska temo, eble ĉar en etruska regiono okazis la kongreso de la esperantistaj katolikoj, kies li estas unu el la organizantoj, kaj kiel kutime tie li ĝin prezentis la unuan fojon. Ĝi officiale estis duonserioza prelego pri la etruskaj virinoj kaj skribado. Fakte li komencis serioze donante

plurajn historiajn informojn pri kelkaj famaj virinoj, precipe ligitaj al romiaj etruskdevenaj reĝoj. Poste li pritraktis la misteran skribardon de tiu popolo kaj la faman trovajon de la oraj “lamenoj de Pyrgi” (le lamine di Pyrgi), kaj lia fantazio ekis... sukcesante interpreti iomete la tekston, eĉ ruze malkovrante en ĝi la vorton “esperanto”! Do, jen la pruvo ke la etruskoj jam antaŭvidis la internacian lingvon, pli malpli trimil jarojn antaŭ la fama 1887 jaro... Tamen ankoraŭ oni ne malkovris la ŝlosilon por bone kompreni tiun antikvan lingvon kaj nia preleganto donis al la ĉeestantoj belan lumigeblan ŝlosilkunportilon, kun la koncerna ŝlosilo, por doni al ili la eblecon malfermi la pordon de ĉiu ajn loko kie oni povus trovi fine la solvon.

NOTIZIE DAL MONDO

Bologna – Sabato 1° ottobre il Gruppo Esperantista festeggerà il 50° anniversario del Congresso Universale organizzato a Bologna nel 1955 con un incontro-cerimonia da definire nei dettagli. I milanesi interessati a parteciparvi sono pregati di contattare il s-an Rodari.

Milano – Il giornale “Libero” ha pubblicato un articolo sull’Esperanto a Milano della giornalista Marta Bravi, fornendo molte informazioni sulla lingua, sul nostro Circolo, passato e presente, sulla sua attività e quella dei cattolici, sui corsi ed altre iniziative. Gli intervistati sono stati il presidente Polerani ed il vicepresidente Foà.

Zakopane – Nell’ultimo congresso mondiale del TEJO i giovani hanno eletto loro presidente Heming Welde Thorbjornsen. Valentina Sidorova è il Segretario Generale e Katja Ignatieva il cassiere.

Torre Pellice (TO) – Ben 15 sono stati i partecipanti al corso denominato Somera Lernejo. Suddivisi in 2 gruppi, i partecipanti hanno avuto modo di approfondire la propria conoscenza di esperanto grazie al prezioso lavoro degli insegnanti Luisa Madella Oberrauch, Ranieri Clerici, Pedro Aguilar e Pier Luigi Cinquantini.